Амбициозно замишљени међународни план за стабилизацију стања у Либији на корак је од пропасти, пошто је министар полиције подигао узбуну рекавши да нема услова за неометано одржавање председничких избора. Одбијена кандидатура "фелдмаршала" Хафтара Калифе, а његова војска и даље оружјем блокира суд у Сабхи.

Наоружани и маскирани војници Калифе Хафтара већ данима спречавају особље да уђе у суд у Сабхи, подижући ионако узавреле страсти до границе отворених сукоба, мање од месец дана пред најављене председничке изборе замишљене као први корак ка успостављању ваљаних институција у Либији.

Читав низ експерата матра да јеодржавање избора немогуће у овом тренутку, али међународна заједница инсистира да се изборни процес настави

"Ситуација је таква да наставак изборног процеса није могућ", рекао је либијски министар унутрашњих послова Калид Мазен, после серије инцидената у којима су непознати нападачи у неколико градова украли изборни материјал и претили полазницима предизборног курса у Триполију.

Читав низ експерата за стање у Либији сматра да је одржавање избора немогуће у овом тренутку, али да међународна заједница инсистира да се изборни процес настави.

Министарства унутрашњих послова и правде покренули су хитне истраге о овим случајевима, али реакција двојице министара није спречила припаднике јединице лојалне Хафтару Калифи да још једном запоседне суд у Сабхи и спречи апелационо веће да се одреди о жалби Сејфа ел Ислама, чију је председничку кандидатуру изборна комисија одбацила пре десетак дана.

"Мач ислама", како у преводу са арапског језика гласи име Сејфа ал Ислама, неће моћи да се кандидује за председника Либије, јер се његово име налази на потерници Међународног кривичног суда и локалног војног правосуђа.

Либијска изборна комисија првобитно је потврдила кандидатуру Гадафијевог сина, али је та одлука разбеснела Веће стараца у некадашњем центру побуне, Мисрати, које је становнике Либије позвало да бојкотују изборе.

Одлука изборне комисије, ипак, није била коначна, јер је законски одређено да коначну реч о судбини кандидатуре Сејфа ел Ислама има либијско правосуђе.

Готово истовремено, суд у Завији одбацио је Хафтарову кандидатуру, због низа пријава које су против њега подигнуте у том граду. Судије у Завији показале су завидну храброст у односу на колеге у Бенгазију, које се нису усудиле да приме пријаве против једног од "господара рата" у Либији.

Суд у Триполију пак одбацио је жалбе на кандидатуре премијера Абдула Хамида Дбеије и званичника привремене владе Калида Шакшака, што би могло додатно појачати тензије

међу бројним ривалским фракцијама широм разорене земље.

Током претходне седмице, ситуација у Сабхи је била на ивици усијања, пошто је шеф локалне полиције Мохамед Бешер оптужио Калифу Хафтара да је командантима својих јединица наредио да прекину изборни процес.

Припадници Хафтарове 115. бригаде већ данима спречавају особље суда у Сабхи да уђе у канцеларије, претећи им оружјем. Либијска телевизија Ал Ахрар јавља да су маскирани припадници ове бригаде распоређени на свим путевима који воде ка згради суда, па особље, које је првог дана блокаде оружјем истерано на улицу, од тада више не може ни да приђе центру града.

Хафтарова офанзива на Триполи 2019. године окончана је после жестоких борби које су делове престонице оставиле у рушевинама

Бешер је рекао и да су Хафтарове снаге "криминалци", који за пет година, колико се налазе у Сабхи, нису били у стању да обезбеде градску болницу.

Ни Сејф ел Ислам није губио време, па је током дна мобилисао присталице, које су Хафтарове снаге натерале да се евакуишу из центра града. То није претерано помогло решавању жалбе, јер се судије, једноставно, нису појавиле на послу.

Калифа Хафтар, чије су снаге запоселе суд, некадашњи је Гадафијев човек од поверења, политички затвореник, протеже Централне обавештајне агенције и, на концу, руски савезник.

Хафтарова офанзива на Триполи 2019. године окончана је после жестоких борби које су делове престонице оставиле у рушевинама, испод којих су, како тврде ривалске групе, скривене масовне гробнице жртава његових снага.

Хафтар је у више наврата демантовао те оптужбе, али је неколико људи иницирало подизање оптужница пред америчким судовима. Пред судом у Вирџинији је оптужен да је, током опсаде Триполија, "изгладњивао" људе који су се налазили на супротној страни фронта, па су били принуђени да "једу корење и траву". Оптужбе за серију убистава које су починиле његове снаге односе се на опсаду Бенгазија 2016. године.

Сматра се да је његов утицај у доброј мери смањен после неуспеха похода на Триполи, али га и даље прати "слава" коју је покупио док се борио против Израела током Јомкипурског рата и нешто касније, када је с групом официра планирао побуну протиф Гадафија.

После три године проведене у затвору, преселио се у Америку где је живео у непосредној близини седишта Централне обавештајне службе у Ленглију. У одсуству, Гадафијев суд га је осудио на смрт, а после грађанског рата био је један од главних команданата војске нове државе.

"Најмоћнији командант", како су га звали противници, покренуо је 2014. године офанзиву против исламиста који су ратовали на страни Општег националног конгреса, што је на концу прерасло у нови грађански рат у Либији.

(РТС)